

YÖNETMELİK

Türkiye Atom Enerjisi Kurumundan:

**NÜKLEER VE NÜKLEER ÇİFT KULLANIMLI EŞYALARIN İHRACATINDA
İZNE ESAS OLACAK BELGENİN VERİLMESİNE
İLİŞKİN YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM**Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, nükleer silahların yayılmasının önlenmesi amacıyla nükleer madde, nükleer alanda kullanılan malzeme, ekipman ve ilgili teknoloji ile nükleer çift kullanımlı malzeme, ekipman ve ilgili teknolojinin ihracatında İzne Esas Olacak Belgenin verilmesine ilişkin esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Kurumun belirlediği Nükleer Transfer Uyarı Listesi ve Nükleer Çift Kullanım Listesi kapsamındaki eşya kaleminin/kalemlerinin ihracatı için gerekli olan İzne Esas Olacak Belgenin verilmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 9/7/1982 tarihli ve 2690 sayılı Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Kanununun 4 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) DTM: Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı,
- b) Eşya Kalemi: Nükleer Transfer Uyarı Listesi veya Nükleer Çift Kullanım Listesi kapsamında barışçıl amaçlı ihracatı yapılan madde, malzeme, ekipman ve ilgili teknolojiyi,
- c) Güvence Belgesi: Bu yönetmelik kapsamına giren eşya kaleminin/kalemlerinin ihracatı/transferi durumunda Yönetmeliğin 9 uncu, 12 nci, 13 üncü, 14 üncü ve 16 ncı maddelerinde taahhütleri içeren alıcı ülkenin ilgili resmi makamlarından alınmış onaylı belgeyi,
- ç) Güvenlik Denetimi Anlaşması: Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşması uyarınca, taraf ülkelerin sınırları içinde barışçıl amaçlarla kullanılan nükleer maddeler üzerinde Uluslararası Atom Enerjisi Ajansının güvenlik denetimini kabul ettiğine dair Ajans ile imzalanmış oldukları anlaşmayı,
- d) İzne Esas Olacak Belge: 6/6/2006 tarihli ve 26190 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren İhracat Yönetmeliği gereğince Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından verilecek İhracat İznine esas Kurumca bu Yönetmelikteki usul ve esaslara uygun olarak düzenlenecek belgeyi,
- e) Kurum: Türkiye Atom Enerjisi Kurumunu,
- f) NSYÖA: Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Antlaşmasını,
- g) Nükleer Çift Kullanım Listesi: Kurum tarafından hazırlanan nükleer çift kullanımlı madde, malzeme, ekipman ve ilgili teknolojiden oluşan ihracat kontrolüne tabi eşya kaleminin/kalemlerinin listesini,
- ğ) Nükleer Çift Kullanımlı Eşya: Nükleer alan dışında kullanımının yanı sıra nükleer alanda da kullanılabilme özelliğine sahip eşya kalemini/kalemlerini,
- h) Nükleer Transfer Uyarı Listesi: Kurum tarafından hazırlanan nükleer alanda kullanılmak üzere özel olarak tasarlanmış veya hazırlanmış madde, malzeme, ekipman ve ilgili teknolojinin ihracat kontrolüne tabi eşya kaleminin/kalemlerinin listesini,
- ı) Nihai Kullanım Sertifikası: Bu Yönetmelik kapsamına giren ticarete konu eşya kaleminin/kalemlerinin kullanım amacına ilişkin olarak ithalatçıdan alınan onaylı belgeyi,
- i) Teslim Teyit Belgesi: İhracatın izin süresi içinde gerçekleştiğini gösteren onaylı resmi belgeyi,
- j) Tüm Hassas İhracatın Kontrolü: Kurum tarafından hazırlanan listelerde yer almayan ve normal şartlarda ihracat için Kurumdan İzne Esas Olacak Belge alınmasını gerektirmeyen eşya kalemini/kalemlerini,
- k) UAEA: Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı,
- l) Yeniden transfer: Nükleer Transfer Uyarı Listesi veya Nükleer Çift Kullanım Listesi kapsamında ihraç edilen herhangi bir eşya kaleminin alıcı ülke tarafından yeniden ihraç edilmesini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**İhracat Kontrolü, İzne Esas Olacak Belge Verme Yetkisi ve Başvuru****İhracat kontrolü**

MADDE 5 – (1) Nükleer Transfer Uyarı ve Nükleer Çift Kullanım listelerinde yer alan eşya kaleminin/kalemlerinin herhangi bir alıcı ülkeye yapılacak barışçıl amaçlı transferine ve alıcı ülke tarafından herhangi bir üçüncü ülkeye yapılacak yeniden transferine ihracat kontrolü uygulanır.

Tüm Hassas İhracatın Kontrolü

MADDE 6 – (1) Nükleer Transfer Uyarı ve Nükleer Çift Kullanım Listelerinde yer almayan hassas eşya kaleminin/kalemlerinin ihracatında aşağıda belirtilen durumlarda İzne Esas Olacak Belge alınması zorunludur.

a) İhracatçının ihraç edeceği eşya kaleminin/kalemlerinin nükleer silahların yayılması veya geliştirilmesi riski taşıyabilecek bir faaliyette kullanılabileceğinden şüphe duyduğu yönünde Kuruma beyanda bulunması,

b) İlgili kurum veya kuruluşlardan gelen bilgilerin değerlendirilmesi sonucunda söz konusu eşya kaleminin/kalemlerinin nükleer silahların yayılması veya geliştirilmesi riski taşıyabilecek bir faaliyette kullanılabileceği yönünde şüphesi duyulması,

c) Ulusal ve uluslararası güvenliği tehlikeye düşürebileceğine, insan hakları ihlaline ve Türkiye'nin ikili ve/veya çok taraflı uluslararası ilişkilerinde olumsuz gelişmelere yol açabileceğine dair bulguların olması,

ç) Ülkemizce belirlenmiş riskli ülkeler/şirketler listesinde yer alan ülke, firma ve şahıslara yönelik sevkiyatların söz konusu olması.

İzne Esas Olacak Belge ve verme yetkisi

MADDE 7 – (1) Kurum tarafından hazırlanan listelerde yer alan eşya kaleminin/kalemlerinin ihraç edilmesi Kurum tarafından verilecek olan İzne Esas Olacak Belgeye bağlıdır. İzne Esas Olacak Belge verme yetkisi Kuruma aittir. Kurum bu belgeyi verirken Millî Savunma Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığının yazılı mutabakatlarını alır.

(2) Bu faaliyet başka bakanlık, kurum ve/veya kuruluşlardan da izin alınmasını gerektiriyorsa bu izinlerin verilmesi Kurum tarafından İzne Esas Olacak Belge verilmesi ön koşuluna bağlıdır.

Başvurunun yapılması

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmelik gereği, İzne Esas Olacak Belge almak isteyen kişi ve/veya kuruluşlar bir dilekçe ekinde

a) İzne Esas Olacak Belge başvuru formu (Ek-1),

b) Güvence belgesi (Madde 10, 13, 14, 15 ve 17 için),

c) Son Kullanım Sertifikası (Ek-2),

ç) Bağlı bulunduğu Ticaret ve Sanayi Odasına kayıt ve tescilli olduğunu gösterir onaylı ve başvuru yılı vizeli Üye Belgesi,

d) Kurum tarafından belirlenen ücretin Kurum hesabına yatırıldığını gösterir banka dekontu,

ile birlikte Kuruma başvurur. Kurum gerekli gördüğü durumlarda başka bilgi ve belgeler de isteyebilir.

Başvurunun incelenmesi ve İzne Esas Olacak Belgenin verilmesi

MADDE 9 – (1) Dilekçe ekindeki bilgi ve belgeler Kurum tarafından incelenir, eksiklik varsa başvurana bildirilerek tamamlanması istenir. Bilgi ve belgeler yeterli görülürse, söz konusu ihracat hakkında Millî Savunma Bakanlığı ve Dışişleri Bakanlığının yazılı mutabakatlarının alınmasını müteakip, İzne Esas Olacak Belge Kurum Başkanlığı tarafından onaylanır ve ihracat yapacak kişi ve/veya kuruluş adına verilir. İzne esas olacak belge, verilen iznin kapsamı ve süresini aşacak şekilde kullanılamaz, başka kişi ve/veya kuruluşlara devredilemez.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nükleer Transfer Uyarı Listesi Kapsamındaki Eşya Kalemlerinin İhracat Koşulları

Nükleer silah ve patlayıcıların yasaklanması

MADDE 10 – (1) Nükleer Transfer Uyarı Listesi kapsamındaki eşya kaleminin/kalemlerinin ihracatında İzne Esas Olacak Belge, alıcı ülkenin ilgili resmî makamlarından söz konusu eşya kaleminin/kalemlerinin nükleer silah veya patlayıcıların yapımında kullanılmayacağına dair Güvence Belgesi alındıktan sonra verilir.

Fiziksel korunma

MADDE 11 – (1) İhracatı söz konusu olan Nükleer Transfer Uyarı Listesi kapsamındaki eşya kaleminin/kalemlerinin fiziksel korunmasına ilişkin hususlar aşağıdadır:

a) Nükleer Transfer Uyarı Listesinde yer alan nükleer maddeler ve tesislerin amaç dışı ve yetkisiz kullanımını önlemek için fiziksel korunma ile ilgili önlemleri uygulamak alıcı ülkenin sorumluluğundadır. Ancak, nükleer madde ve tesisin tipine göre uygulanacak fiziksel korunmanın seviyesi, Uluslararası Nükleer Maddelerin Fiziksel Korunma Sözleşmesinde belirtilen önlemler asgari olmak kaydıyla, alıcı ülke ile bu konu üzerinde anlaşmaya varılarak belirlenir.

b) Nükleer Transfer Uyarı Listesindeki eşya kaleminin/kalemlerinin taşınması sırasındaki fiziksel korunması ile ilgili tedarikçi, alıcı ve taşıyıcı firmanın sorumlulukları her uygulamada özel düzenlemelerle açık bir şekilde tanımlanır.

Güvenlik denetimi

MADDE 12 – (1) Nükleer Transfer Uyarı Listesinde yer alan eşya kaleminin/kalemlerinin ihracatında:

a) Nükleer Transfer Uyarı Listesinde yer alan eşya kaleminin/kalemlerinin nükleer silah sahibi olmayan bir ülkeye ihracatı durumunda, alıcı ülkenin mevcut ve gelecekteki barışçıl amaçlı her faaliyetindeki kaynak ve özel bölünebilir maddelerin tümüne UAEA güvenlik denetiminin uygulanmasını gerektiren, alıcı ülke ile UAEA arasında imzalanmış bir Güvenlik Denetimi Anlaşmasının yürürlükte olması,

b) Nükleer Transfer Uyarı Listesinde yer alan eşya kaleminin/kalemlerinin nükleer silah sahibi olmayan ve UAEA ile Güvenlik Denetimi Anlaşması yürürlükte bulunmayan bir ülkeye ihracatı söz konusu olduğunda, ihraç edilecek eşya kaleminin/kalemlerinin kullanılacağı nükleer tesislere UAEA güvenlik denetiminin uygulanıyor olması, şartları aranır.

Zenginleştirme tesisi, ekipmanı ve teknolojisinin ihracatının özel kontrolü

MADDE 13 – (1) Bir zenginleştirme tesisinin, ekipmanının veya teknolojisinin ihracatında, alıcı ülkenin ilgili resmî makamlarından, ihraç edilen tesisin veya ekipmanın veya ihraç edilen teknolojiye dayanan herhangi bir tesisin %20'nin üzerinde zenginleştirilmiş uranyum üretmek üzere tasarılanmayacağı veya işletilmeyeceğine dair güvence belgesi istenir.

Yeniden transferin kontrolü

MADDE 14 – (1) Alıcı ülkenin ilgili resmi makamlarından, Türkiyeden ihraç edilen Nükleer Transfer Uyarı Listesi kapsamındaki eşya kaleminin/kalemlerinin veya ilgili teknolojinin yeniden transferi ve Türkiyeden ihraç edilen Nükleer Transfer Uyarı Listesi kapsamındaki tesislerden elde edilen ya da Türkiye’den ihraç edilen malzeme, ekipman veya teknolojiyen yararlanılarak elde edilen eşya kaleminin/kalemlerinin ihracatı söz konusu olduğunda, ilk transfer sırasında kendilerinden istenen taahhütleri içeren güvence belgelerinin aynısını son alıcı ülkenin ilgili resmi makamlarından sağlayacağına dair güvence belgesi vermesi istenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Nükleer Çift Kullanım Listesi Kapsamındaki Eşya Kalemlerinin İhracat Koşulları

Nükleer silah ve patlayıcıların yasaklanması

MADDE 15 – (1) Nükleer Çift Kullanım Listesi kapsamındaki eşya kaleminin/kalemlerinin ihracatında alıcı ülkenin ilgili resmi makamlarından, transfer edilen eşya kaleminin/kalemlerinin veya bu transferden üretilen malzeme, ekipman veya teknolojinin nükleer silah veya patlayıcı yapımında yada UAEA’nın güvenlik denetimi olmadan bir nükleer yakıt çevrimi tesisinde kullanılmayacağına dair güvence belgesi istenir.

Güvenlik denetimi

MADDE 16 – (1) Nükleer Çift Kullanım Listesinde yer alan eşya kaleminin/kalemlerinin ihracatında;

a) Alıcı ülkenin, nükleer silahların yayılmasının önlenmesi doğrultusundaki NSYÖA’na taraf olması ve UAEA ile Güvenlik Denetimi Anlaşmasını imzalamış olması,

b) İhracı söz konusu olan malzeme, ekipman, bileşenler veya ilgili teknolojinin beyan edilen son kullanım ve son kullanıcı için uygun olması,

c) İhraç edilen malzeme, ekipman, bileşenler veya ilgili teknolojinin; yakıtı yeniden işleme, zenginleştirme veya ağır su üretimi amaçlı bir tesisin araştırılması, tasarımı, inşası, işletilmesi, onarımı veya geliştirilmesi için kullanılmaması,

ç) Alıcı ve son kullanıcının, önceden izin verilmiş olan bir ihracatta, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket etmemiş olması,

şartları aranır.

Yeniden transferin kontrolü

MADDE 17 – (1) Alıcı ülkenin ilgili resmi makamlarından, Türkiye’den ihraç edilen Nükleer Çift Kullanım Listesi kapsamındaki eşya kaleminin/kalemlerinin veya ilgili teknolojinin yeniden transferi ve Türkiye’den ihraç edilen Nükleer Çift Kullanım Listesi kapsamındaki eşya kaleminin/kalemlerinin veya ilgili teknolojiyen yararlanılarak elde edilen eşya kaleminin/kalemlerinin ihracatı söz konusu olduğunda, ilk transfer sırasında kendilerinden istenen taahhütleri içeren güvence belgelerinin aynısını son alıcı ülkenin ilgili resmi makamlarından sağlayacağına dair güvence belgesi vermesi istenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İzne Esas Olacak Belgenin süresi ve Teslim Teyit Belgesi

MADDE 18 – (1) Kurum tarafından hazırlanan listelerde yer alan eşya kaleminin/kalemlerinin ihracatında İzne Esas Olacak Belge, veriliş tarihinden itibaren yüz yirmi gün için geçerlidir. İhracatçı, ihracat gerçekleştikten sonra, izin süresi içinde, ihracatın gerçekleştiğini gösteren Teslim Teyit Belgesini Kuruma vermekle yükümlüdür.

(2) Özel durumlarda, ihracatçının talebinde yer alan gerekçeler Kurum tarafından değerlendirildikten sonra verilen izin süresi uzatılabilir. Gerekçenin uygun görülmediği durumlarda ise İzne Esas Olacak Belge iptal edilir. Kurum süre uzatımı ve İzne Esas Olacak Belgenin iptal edildiğini DTM’ye bildirir.

İşlemlerin gizliliği

MADDE 19 – (1) İhracat işlemleri ile ilgili İzne Esas Olacak Belge talepleri ve ilgili diğer belgeler gizlilik derecesine sahiptir.

Tebliğ ile düzenlenecek hususlar

MADDE 20 – (1) Nükleer Transfer Uyarı Listesi ve Nükleer Çift Kullanım Listesi Tebliğ ile düzenlenir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 21 – (1) 15/2/2000 tarihli ve 23965 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Nükleer Alanda Kullanılan Malzeme, Ekipman ve İlgili Teknolojinin İhracatına İzin Verilmesine İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Başkanı yürütür.

EK-1

İZNE ESAS OLACAK BELGE BAŞVURU FORMU	
İhracatçı Firma	
Ticari Unvanı	
Ticaret Odası Kayıt No	

Adresi			
Telefon No		Faks No	
Elektronik Posta Adresi			
İhracat Yapılacak Yer			
Ülke			
Şehir			
İthalatçı Firma			
Ticari Unvanı			
Adresi			
Telefon No		Faks No	
Elektronik Posta Adresi			
Son Kullanıcı			
Unvanı			
Adresi			
Telefon No		Faks No	
Elektronik Posta Adresi			
Gümrük			
Çıkış Gümrüğü			
İhraç Edilecek Eşya Kalemi			
Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (G.T.İ.P.)			
Kontrol Listesi Numarası			
Cinsi			
Değeri			
Miktarı (Adet/Ağırlık)			
Teknik Özellikleri			
Son Kullanım Amacı			
Son Kullanım Yeri			

EK-2

SON KULLANIM SERTİFİKASI (END USE CERTIFICATE)	
G.T.İ.P.	
Eşyanın ismi (Name of the item)	
Eşyanın kontrol listesi numarası (Control list number)	
İhracatçı firmanın unvanı, adresi, telefonu, faks numarası ve e-posta adresi (Name, address, telephone fax and e-mail address of the exporter company)	

İthalatçı firmanın unvanı, adresi, telefonu, faks numarası ve e-posta adresi (Name, address, telephone, fax and e-mail address of importer company)	
Son kullanıcının unvanı, adresi, telefonu, faks numarası ve e-posta adresi (Name, address, telephone, fax and e-mail address of the end user)	
Son kullanım amacı ve yeri (Purpose and the place of the end use)	
Eşyanın miktarı (Quantity)	
Menşe ülkesi (Country of origin)	
Sevk ülkesi (Country of destination)	

Son kullanıcı olarak, ithal edilen bu eşya kaleminin/kalemlerinin; yukarıda belirtilen amaçla yukarıda belirtilen yerde kullanılacağını taahhüt ederiz.
(As end-user, we guarantee that the imported item will only be used for the above-mentioned purposes and at the above mentioned place .)

İthalatçı Firma Ünvanı

Firma Yetkilisinin İmzası

(Importer Company)